

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 19Csp/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218200213
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2218200213.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Petrom Dumanom v sporovej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35831154, Mýtna 48, Bratislava, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom v Bratislave, proti žalovanému: A. R., nar. XX.XX.XXXX, N. F. XXX, F., o 4.196,94 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Konanie sa z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby zastavuje v časti o zaplatenie 55,80 € s 8,05 %-ným ročným úrokom z omeškania od 18.07.2018 do zaplatenia.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 534,57 € s 8,05 %-ným ročným úrokom z omeškania:

- zo sumy 666,57 € od 31.03.2015 do 14.06.2018,
- zo sumy 610,77 € od 15.06.2018 do 17.07.2018 a
- zo sumy 554,97 € od 18.07.2018 do zaplatenia,

v mesačných splátkach po 55,80 € splatných do 14. dňa mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

III. Zamietá sa žaloba o 3.606,57 € s 8,05 %-ným ročným úrokom z omeškania:

- zo sumy 3.586,17 € od 31.03.2015 do 14.06.2018,
- zo sumy 3.530,37 € od 15.06.2018 do 17.07.2018 a
- zo sumy 3.474,57 € od 18.07.2018 do zaplatenia.

IV. Stranám sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca, VÚB, a.s., IČO: 31320155, Mlynské Nivy 1, Bratislava (ďalej len „pôvodný žalobca“) sa žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 16.01.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 4.273,14 € s príslušenstvom a náhrady trov konania. Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku 4.803,26 €, ktorú mal splácať 92 mesačnými splátkami vo výške 127,61 €. Keďže žalovaný pôžičku nesplácal, pôvodný žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť pôžičky. Žalovaný však svoj dlh neuhradil. Pôvodný žalobca potom počas konania postúpil uplatňovanú pohľadávku na žalobcu. Žalobca napokon ešte pred prvým pojednávaním vo veci a potom ešte ďalším podaním vzal svoju žalobu čiastočne.

2. Žalovanému bola žaloba spolu s výzvou na vyjadrenie doručená 04.04.2018, tento však na žalobu ani výzvu nijako nereagoval.

3. Rozsudkom z 20.07.2018, č. I. 19Csp/10/2018-60 (ďalej len „rozsudok z 20.07.2018“), súd konanie zastavil v časti o zaplatenie 76,20 € s 8,05 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 55,80 € od 31.03.2015 do 14.06.2018 z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby (výrok I), vo zvyšku žalobu zamietol

pre premlčanie žalobcovho nároku (výrok II) a stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok III). Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave uznesením z 30.08.2019, č. k. 23Co/218/2018-112 (ďalej len „uznesenie odvolacieho súdu“), rozsudok vo výroku II a III zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Výrok I rozsudku z 20.07.2018 tak nadobudol právoplatnosť 11.08.2018.

4. Súd na prejednanie veci v zostávajúcom rozsahu nariadil na 15.10.2018 pojednávanie, na ktorom v ospravedlnenej neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu a neospravedlnenej neprítomnosti žalovaného (§ 180 CSP) po vyhodnotení dokazovania vykonaného už na pojednávaní 22.06.2018, ktoré už v zmysle § 295 CSP nebolo potrebné ďalej dopĺňať, vec právne posúdil a rozhodol.

A. Skutkový stav

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, a to: zmluva o poskytnutí pôžičky z XX.XX.XXXX (č. l. 10), všeobecné obchodné podmienky platné od 01.10.2010 (č. l. 17), predžalobná upomienka (č. l. 11) s doručenkou na (č. l. 12), oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (č. l. 9), prehľad splátok a úhrad (č. l. 14 až 16), oznámenie o postúpení pohľadávky z 26.04.2018 (č. l. 49) s podacím hárkom na (č. l. 49 rub), a na základe nich v spojení so skutočnosťami známymi súdu v zmysle § 186 CSP a skutkovými tvrdeniami, ktoré sa považujú za nesporné (§ 151 CSP), ustálil tento skutkový stav.

6. Pôvodný žalobca je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130 (ďalej len „veriteľ“), ktorá bola zrušená bez likvidácie a zanikla v dôsledku rozdelenia na základe projektu rozdelenia k 01.01.2018 (skutočnosti známe súdu z vlastnej činnosti a z obchodného registra).

7. Veriteľ bol obchodnou spoločnosťou zaoberajúcou sa poskytovaním spotrebiteľských úverov (všeobecne známa skutočnosť). Žalovaný je fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti (zmluva o pôžičke, č. l. 10).

8. Veriteľ a žalovaný podpísali dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXXX6 (ďalej len „zmluva o pôžičke“), v ktorej sa dohodli pôžičke vo výške 4.803,26 €, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v 92 mesačných splátkach vo výške 127,61 €. Zmluva ďalej obsahovala aj tieto údaje: ročná úroková sadzba: 32 %, RPMN: 32 %, priemerná hodnota RPMN: 18,77 %, celkové náklady spotrebiteľa: 6.936,86 €. Žalovaný ďalej v čl. VI zmluvy vyhlásil, že „sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej ako VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy“ a súhlasil s nimi. Pôvodný žalobca poskytol žalovanému pôžičku 25.04.2012 (nesporná skutočnosť).

9. Žalovaný z pôžičky uhradil pôvodnému žalobcovi pred podaním žaloby 4.136,69 € (prehľad splátok a úhrad, č. l. 14 až 16). Po podaní žaloby dňa 14.06.2018 uhradil žalovaný ešte 55,80 € (nesporná skutočnosť; č. l. 55 rub) a dňa 17.07.2018 ďalších 55,80 € (nesporná skutočnosť; č. l. 68).

10. Oznámením z 26.04.2018 pôvodný žalobca oznámil žalovanému, že postúpil uplatňovanú pohľadávku na žalobcu (č. l. 49). Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo odoslané na adresu žalovaného v ten istý deň (č. l. 49 rub).

B. Právne posúdenie

11. Podaním došlým tun. súdu 21.06.2018 vzal žalobca svoju žalobu späť, na čo súd konanie v príslušnej časti výrokom I rozsudku z 20.07.2018 právoplatne zastavil.

12. Ďalším podaním - odvolaním došlým tun. súdu 09.08.2018 vzal žalobca svoju žalobu čiastočne späť podľa výroku I pre ďalšiu čiastočnú úhradu žalovaného v sume 55,80 €. Vzhľadom na to, že sa tak stalo po prvom pojednávaní, súd vyzval žalovaného na vyjadrenie súhlasu so späťvzatím žaloby podľa § 146 ods. 1 CSP s tým, že ak sa v určenej lehote nevyjadrí, bude vychádzať z toho, že voči späťvzatiu nemá námietky (§ 157 ods. 2 CSP). Keďže žalovaný sa doposiaľ nijako nevyjadril, súd konanie v tejto časti zastavil (výrok I). V dôsledku čiastočných späťvzatí žaloby sa predmetom konania stali iba sumy uvedené vo výrokoch II a III.

13. Preskúmanou zmluvou o pôžičke sa pôvodný veriteľ zaviazal žalovanému poskytnúť pôžičku v sume a za podmienok uvedených v časti A. tohto rozsudku a žalovaný sa zaviazal pôžičku vrátiť spolu s úrokmi. Takto vymedzený predmet zmluvy potom zodpovedá definícii zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Vzhľadom na záväzok poskytnúť peňažné prostriedky uzatváral pôvodný veriteľ zmluvu o pôžičke v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Z absencie údajov v zmluve, ktoré by žalovaného identifikovali ako podnikateľa (IČO, DIČ, miesto podnikania, podnikateľský účel pôžičky), je zrejmé, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 OZ). Keďže predmetná zmluva o pôžičke bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vzťah z nej vyplývajúci je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 OZ). Zároveň sa tým pôvodný veriteľ považuje aj za veriteľa podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a žalovaný za spotrebiteľa podľa § 2 písm. c) tohto zákona.

14. Odplata za pôžičku bola v zmluve dohodnutá v podobe ročnej úrokovej sadzby 32 %. Takýto úrok však celkom zjavne presahuje rámec odplaty bežne požadovanej za poskytnutie peňažných prostriedkov v obdobných vzťahoch a podľa názoru súdu sa preto prieči dobrým mravom. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok NS SR z 26.04.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011) pri dojednaní úrokov za poskytnuté peniaze totiž koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, v akej situácii dlžník uzatvára zmluvu, teda len veriteľ, ktorý sa „uspokojí“ s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR, s ktorým sa súd stotožňuje, je neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Súdu je známe (§ 186 CSP, www.nbs.sk), že úroková miera nových úverov (spotrebiteľských úverov pre domácnosti na obdobie 1 - 5 rokov) sa v roku 2012 pohybovala na úrovni 11 %. Odplata požadovaná veriteľom v tejto veci (32 %) presahovala túto úroveň 3-násobne. Takýto exces treba bezpochyby vyhodnotiť ako podstatný a dohodu o úrokovej sadzbe ako neplatný právny úkon (§ 39 Občianskeho zákonníka), čo plynie aj z záväzného právneho názoru odvolacieho súdu (bod 23 uznesenia odvolacieho súdu). Neobstojí ani námietka žalobcu, že takéto posúdenie vylučuje § 53 ods. 6 OZ, pretože do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch nemožno zahrňovať aj údaje od tých subjektov, ktoré vyžadujú neprimerané až úžernícke úroky (pozri bod 21 uznesenia odvolacieho súdu). Dôsledkom neplatnosti dohody o úrokovej sadzbe, je podľa aktuálnej súdnej praxe nepreferujúcej výklad vedúci k neplatnosti právneho úkonu absencia úrokovej sadzby v zmluve o pôžičke, ktorá je však podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nedostatok tejto náležitosti má potom podľa § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona za následok to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Pôvodný veriteľ, ktorý zanikol rozdelením, bol obchodnou spoločnosťou, a preto sa na neho vzťahuje § 69 ods. 4 Obchodného zákonníka, ktorý rozdelenie definuje ako postup, pri ktorom na základe zrušenia bez likvidácie dochádza k zániku spoločnosti, pričom imanie zanikajúcej spoločnosti prechádza na iné už jestvujúce spoločnosti, ktoré sa tým stávajú právnymi nástupcami zanikajúcej spoločnosti (tzv. rozdelenie spoločnosti zlúčením). Účinky rozdelenia spoločnosti nastávajú jeho zápisom do obchodného registra (§ 69a ods. 1 Obchodného zákonníka). V obchodnom registri sa výmaz zanikajúcej spoločnosti a zápis rozdelenia spoločnosti zlúčením pri nástupníckej spoločnosti vykoná k tomu istému dňu (§ 69a ods. 2 Obchodného zákonníka). Týmto dňom je v danej veci 01.01.2018. Spôsob rozdelenia imania pôvodného veriteľa bol potom bližšie určený v projekte rozdelenia zlúčením, ktorý bol uzavretý 11.12.2017 medzi pôvodným veriteľom, žalobcom a VÚB Leasing vo forme notárskej zápisnice a ktorý je uložený v registri tunajšieho súdu pod zn. 10OpP/4/2018 (ďalej len „projekt rozdelenia“). Z projektu rozdelenia tak súd zistil, že imanie, s ktorým bola spojená aj pohľadávka prejednávaná v tejto veci, prešlo na nástupnícku spoločnosť (pôvodného žalobcu), čím sa táto stala právnym nástupcom pôvodného veriteľa v tejto súvislosti v zmysle cit. ustanovení Obchodného zákonníka k 01.01.2018.

16. Žalobca nadobudol pohľadávku zo zmluvy o pôžičke na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, čo žalovanému oznámil pôvodný žalobca. V dôsledku toho treba v zmysle judikatúry (R 119/2003) vychádzať z toho, že žalobcovi ako postupníkovi vzniklo právo uplatňovať pohľadávky voči žalovanému (§ 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a keďže pôvodný žalobca navrhol vstup žalobcu do konania s

jeho súhlasom, boli tým splnené podmienky na rozhodnutie podľa § 80 CSP, a súd preto pripustil zmenu na strane žalobcu uznesením z 25.05.2018, č. k. 19Csp/10/2018-50.

17. Žalovaný je tak povinný vrátiť žalobcovi poskytnutú sumu pôžičky (4.803,26 €), bez toho, čo medzičasom zaplatil (4.248,29 €) a nákladov na vymáhanie, na ktorých žalobca netrval (20,40 €), čo predstavuje sumu 534,57 €. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania, pôvodný veriteľ využil svoje právo dohodnuté na základe § 565 OZ v čl. 9 ods. 9.2 zmluvy o pôžičke a 27.01.2015 vyhlásil predčasnú splatnosť pôžičky. Pre omeškание žalovaného patrí žalobcovi podľa § 517 ods. 2 OZ nárok na úrok z omeškania v sume určenej v § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., teda vo výške základnej úrokovej sadzby ECB účinnej k prvému dňu omeškania zvýšenej o 8 percentuálnych bodov. Preto súd priznal žalobcovi vyššie uvedený nárok spolu s úrokom z omeškania, ktorý si žalobca uplatnil až od 31.03.2015, a to podľa jednotlivých čiastkových úhrad žalovaného (výrok II).

18. Keďže žalobca súhlasil s postupným splácaním žalovanej pohľadávky mesačnými splátkami po 55,80 €, súd povolil podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP žalovanému splácať svoj dlh takýmito splátkami s tým, že hrozba straty výhody splátok by mala primäť žalovaného k tomu, aby svoje povinnosti plnil riadne a včas.

19. Vzhľadom na fikciu podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. žalobca nemá nárok na úrok spojený s pôžičkou. Žaloba je tak v rozsahu úroku a od neho sa odvíjajúceho úroku z omeškania nedôvodná. Súd preto žalobu v zostávajúcej časti zamietol (výrok III).

20. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) vychádzal súd z toho, že žalobcovi ako celkovo neúspešnej strane nárok na ich náhradu nepatrí (§ 255 ods. 1 CSP a contrario) a žalovaný by síce nárok na ich náhradu mal, no pretože mu v konaní pre jeho neúčast' žiadne trovy nevznikli, súd mu tento nárok v zmysle judikatúry (R 72/2018) nepriznal (výrok II).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Odvolanie možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú vykonateľným rozsudkom, môže sa žalobca domáhať jej splnenia v exekúcii.